

صادرات دارو

جلوه می‌دهد. القاء تولید بیشتر تک محصول به منظور کسب ارز از یک سو، و سرازیر کردن ارز کسب شده به منظور تهیه نیازهای جامعه از سوی دیگر، دور و تسلسلی را بوجود می‌آورد که فکر تهیه ارز از راه‌هایی دیگر غیر از فروش

۱- اقتصاد تک محصولی در عین این‌که اقتصادی وابسته بوده و سرنخ آن همیشه در دست خریداران عمده آن محصول است، فکر خودکفایی و روی پای خود ایستادن را نیز در چشم دارندگان چنین اقتصادی غیر ممکن

تک‌محصول، جایگاهی در این چرخه ندارد.
۲- نفت به‌عنوان تک محصول اقتصاد ایران و عمده‌ترین کالای ارز آور باعث شده تا اقتصاد ما بواسطه نوسانات قیمت این کالا همیشه دستخوش فراز و نشیب بوده و برنامه‌ریزی‌های بودجه‌ای با مشکل جدی مواجه باشد.

۳- فکر رها شدن از اقتصاد وابسته به نفت، متأسفانه با قیمت جهانی این محصول رابطه مستقیم داشته و در طول سال‌های اخیر، کاهش قیمت نفت بحث صادرات کالاهای غیر نفتی را در اولویت برنامه‌های اقتصادی قرار داده و با کمال تأسف بالا رفتن قیمت نفت موجب بفراموشی سپرده شدن این فکر شده است.

۴- اگر چه صنعت داروسازی و تولید دارو در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی رشد چشمگیری داشته است، ولی صادرات دارو به‌عنوان کالایی ارز آور، هرگز جایگاهی در نظام دارویی ایران نداشته است.

۵- علیرغم رشد چشمگیر نظام دارویی ایران، صنعت داروسازی هنوز تا حدود خیلی زیادی وابسته به ارز بوده و بالطبع نوسانات قیمت نفت به‌عنوان تأمین‌کننده ارز دارو، می‌تواند روند صحیح تدارک این کالای حیاتی و استراتژیک را با مشکل مواجه ساخته و جامعه را در بعضی مقاطع از وجود بعضی اقلام دارویی محروم سازد.

۶- اگر چه در سال‌های اخیر تعدادی از داروهای تولید داخل به کشورهای مختلف و عمدتاً کشورهای همجوار صادر شده، ولی نه تنها ارز حاصل از آن نقشی در چرخه داروسازی نداشته، بلکه نقش عمده‌ای نیز در نهادینه شدن صادرات دارو به کشورهای مورد نظر نداشته

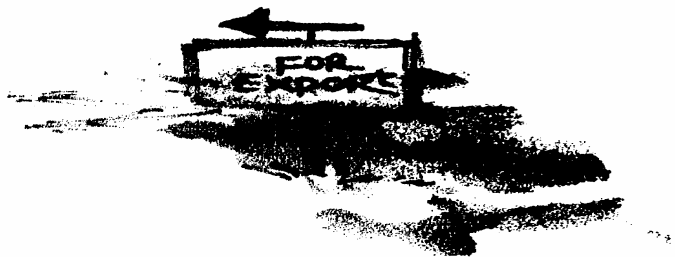
است.

۷- صادرات مقطعی و موردی دارو کار خوبی است، لیکن ثبت داروهای ایران در کشورهای مختلف و شرکت مستمر در مناقصه‌های خرید دارو در کشورهای گوناگون از طریق تأسیس نمایندگی‌های ایرانی و یا نمایندگی دادن به شرکت‌های محلی گرچه تاکنون نیز بشکلی کمرنگ صورت گرفته، ولی شتاب بخشیدن به این کار نقش مهم در نهادینه شدن صادرات دارو خواهد داشت.

۸- با این‌که وزارت بهداشت مسئول دادن مجوز صادرات دارو در سال‌های اخیر بوده است، ولی به دلیل نداشتن متولی مشخص نه تنها این کار بشکلی جدی دنبال نشده، بلکه مجوزهای صادراتی نیز سرنوشت مشخص نداشته و تنها به‌عنوان رفع تکلیف از سوی این وزارتخانه صورت می‌گرفته است.

۹- تغییرات اخیر در وزارت بهداشت در این زمینه نیز تأثیر خود را بر جای گذاشته و تأسیس دفتر صادرات در معاونت دارویی حکایت از این دارد که مسؤولان ذی‌ربط این وزارتخانه با تعیین متولی مشخص برای صادرات دارو قصد دارند به این مقوله شتاب بیشتری بخشیده و با قانونمند کردن صادرات دارو، قدم‌های مثبتی در این زمینه بردارند.

۱۰- همان‌گونه که اشاره شد، ثبت دارو در کشورهای مختلف به این مفهوم است که داروی ساخت ایران در لیست داروهای کشور مورد نظر قرار گرفته و ما می‌توانیم در مناقصه خرید دارویی آنها شرکت کرده و خود را از این طریق در بازارهای دارویی کشورهای مختلف مطرح کرده و صادرات داروی ایران را به‌عنوان کالایی

ارز آور، نهادینه نماییم.

۱۱- اگر چه کشورهای همجوار، بازارهای خوبی برای داروهای ایران هستند، لیکن ورود به بازارهای کشورهای افریقایی، خصوصاً کشورهای مسلمان این قاره باید در اولویت کار صادرات دارو قرار گرفته و از همبستگی اسلامی قاره سیاه در این جهت، بهره کافی را ببریم. ملاقات‌های اخیر با مسؤولان دارویی بعضی از کشورهای افریقایی، حاکی از علاقه شدید آنها به داروهای ایران بوده و قول همه گونه مساعدت را در این زمینه به مسؤولان دارویی داده‌اند.

۱۲- هماهنگی با مسؤولان مرکز توسعه صادرات به منظور برپایی نمایشگاه‌های دارویی باید بیش از پیش تداوم داشته و بشکلی مستمر و همیشگی ادامه یابد.

۱۳- قرار دادن دارو در پروتکل‌های اقتصادی که در ملاقات‌های رسمی ایران با کشورهای مختلف امضا می‌شود، از جمله کارهایی است که وزیر محترم بهداشت باید بشکلی جدی دنبال نموده و با طرح آن در هیئت دولت، مسأله را به صورت یک اصل درآورد.

۱۴- رها کردن بعضی از داروها از تخصیص ارز دولتی و تهیه ارز آن توسط شرکت‌های تولید کننده آنها، از قدم‌های مثبتی است که کارخانه‌های داروسازی را به طرف صادرات

دارو به منظور کسب ارز و بکارگیری آن در تهیه داروهای مورد اشاره سوق داده، رونق صادرات دارو را به دنبال خواهد شد.

۱۵- تشکیل واحد صادرات دارو در بخشهای بازرگانی خارجی کارخانه‌های داروسازی از کارهای ضروری است که باید بشکلی جدی از سوی مسؤولان آنها دنبال شده و با جدی گرفتن صادرات دارو، قدمهای مثبتی در جهت اعتلای جمهوری اسلامی بردارند.

۱۶- پیام نوروزی مقام معظم رهبری مبنی بر صرفه جویی و رها شدن از وابستگی به نفت باید سر لوحه همه مسؤولان قرار گرفته و طوری حرکت کنند که هیچگاه صادرات غیر نفتی و از جمله دارو دستخوش فراز و نشیب‌های قیمت نفت نشده و جایگاه ویژه خود را داشته باشد. در خاتمه امید است که تمامی کسانی که در چرخه دارو دارای مسؤولیت هستند، دست در دست یکدیگر داده و با اولویت بخشیدن به صادرات دارو باعث رونق این صنعت شده و در جهت رها شدن دارو از ارز دولتی قدم بردارند. زیرا تا مادامی که دارو وابسته به ارز نفت است خودکفایی در آن مفهومی نداشته و جایگاه واقعی خود را در میان دیگر صنایع پیدا نخواهد کرد.

دکتر فریدون سیامک نژاد